

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 kwietnia 1993 r.

w sprawie reklamowania osób od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Na podstawie art. 116 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Przepisy art. 22, powołane w rozporządzeniu bez bliższego określenia, oznaczają przepisy ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254).

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa, bez bliższego określenia, o:

- 1) kierowniczym stanowisku państwowym — należy przez to rozumieć stanowisko określone w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 22, poz. 98 i Nr 50, poz. 262, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1991 r. Nr 100, poz. 443 oraz z 1993 r. Nr 1, poz. 1),
- 2) wojskowym komendancie uzupełnień — należy przez to rozumieć wojskowego komendanta uzupełnień, w którego ewidencji pozostaje żołnierz rezerwy,
- 3) kierownikowi zakładu pracy — należy przez to rozumieć osobę kierującą zakładem pracy określonym w art. 22,
- 4) reklamowaniu, reklamacji lub postępowaniu reklamacyjnym — należy przez to rozumieć czynności podejmowane w celu zwolnienia żołnierzy rezerwy z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz żołnierzy pełniących już taką służbę — z jej odbywania.

§ 3. 1. W razie ogłoszenia mobilizacji lub wybuchu wojny nie powołuje się do czynnej służby wojskowej osób, zwolnionych z obowiązku pełnienia tej służby w wyniku reklamowania, przez czas ważności tego zwolnienia.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić w drodze reklamowania z urzędu lub na wniosek.

§ 4. 1. Reklamowaniem z urzędu obejmuje się żołnierzy rezerwy, którzy:

- 1) wykonują mandat posła, senatora lub radnego,
- 2) zajmują kierownicze stanowiska państwowe,
- 3) są zatrudnieni na stanowiskach pracy określonych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia.

2. Zwolnienie z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej, udzielone żołnierzom rezerwy w wyniku reklamowania z urzędu, zachowuje ważność na czas wykonywania mandatu lub zajmowania stanowiska pracy.

§ 5. 1. Reklamowanie na wniosek, z zastrzeżeniem § 7, może być prowadzone w stosunku do żołnierzy rezerwy zatrudnionych w:

- 1) urzędach organów państwowych, administracji rządowej i samorządu terytorialnego,
- 2) zakładach pracy objętych programem mobilizacji gospodarki,
- 3) jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz sprawiedliwości,
- 4) publicznych zakładach opieki zdrowotnej

— jeżeli ze względu na zajmowane stanowiska pracy, niezbędne do utrzymania ciągłości produkcji lub działalno-

ści przewidzianej na czas wojny, są niezbędni do zapewnienia obrony lub bezpieczeństwa państwa; dotyczy to także żołnierzy rezerwy przewidzianych do obsady tych stanowisk.

2. Reklamowanie na wniosek można prowadzić po upływie terminu określonego w § 8 w stosunku do żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową, jeżeli posiadają oni kwalifikacje wymagane do obsady stanowisk, o których mowa w ust. 1.

3. Zwolnienie żołnierzy rezerwy z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej, w wyniku uznania wniosku w sprawie reklamacji, zachowuje ważność przez okres 90 dni od dnia ogłoszenia mobilizacji lub wybuchu wojny.

§ 6. 1. W stosunku do żołnierzy rezerwy zatrudnionych w istniejących jednostkach organizacyjnych przewidzianych do militaryzacji postępowanie reklamacyjne prowadzi się na ogólnie obowiązujących zasadach.

2. Nadanie żołnierzowi rezerwy przydziału organizacyjno-mobilizacyjnego do specjalnie tworzonej jednostki zmilitaryzowanej, a także istniejącej jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej przewidzianej do militaryzacji, jest równoznaczne z uwzględnieniem wniosku w sprawie reklamacji.

3. Zwolnienie żołnierza rezerwy z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w przypadku, o którym mowa w ust. 2, zachowuje ważność przez czas pełnienia służby w jednostce zmilitaryzowanej.

§ 7. 1. Nie występuje się z wnioskami w sprawie reklamacji w odniesieniu do żołnierzy rezerwy:

- 1) posiadających karty mobilizacyjne,
- 2) w ciągu pięciu lat od dnia przeniesienia do rezerwy po:
 - a) odbyciu zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego oraz nadterminowej zasadniczej służby wojskowej,
 - b) zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej.

2. Zwolnienia w wyniku reklamowania na wniosek wyszkolonym żołnierzom rezerwy można nie udzielić, jeżeli wynika to z potrzeb mobilizacyjnych i wojennych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Uznanie żołnierzy rezerwy za wyszkolonych określają przepisy dotyczące ćwiczeń wojskowych.

§ 8. Postępowanie reklamacyjne prowadzi się w czasie pokoju i wznawia się jego prowadzenie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia mobilizacji lub wybuchu wojny.

Rozdział 2

Zasady i tryb postępowania reklamacyjnego w czasie pokoju

§ 9. 1. Kierownicy zakładów pracy, w ramach reklamowania z urzędu, zawiadamiają wojskowych komendantów uzupełnień o zatrudnieniu żołnierzy rezerwy wykonujących mandat posła, senatora i radnego lub zajmujących kierownicze stanowiska państwowe i stanowiska pracy określone w wykazie, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3.

2. Wojewodowie, w ramach reklamowania z urzędu, zawiadamiają wojskowych komendantów uzupełnień o żołnierzach rezerwy wykonujących mandat posła, senatora i radnego, nie będących pracownikami w rozumieniu Kodeksu pracy, zamieszkałych na obszarze działania wojewody.

3. Kierownicy zakładów pracy i wojewodowie, o których mowa w ust. 1 i 2, sporządzają w dwóch egzemplarzach zawiadomienia o żołnierzach rezerwy podlegających reklamowaniu z urzędu i przesyłają je wojskowemu komendantowi uzupełnień.

4. Zawiadomienia, o których mowa w ust. 3, powinny zawierać imię i nazwisko, imię ojca, stopień wojskowy, rok urodzenia, adres miejsca pobytu stałego oraz tytuł reklamowania z urzędu.

§ 10. Wojskowy komendant uzupełnień, na podstawie zawiadomień i danych zawartych w ewidencji wojskowej:

- 1) zwalnia z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny,
- 2) informuje o zwolnieniu, o którym mowa w pkt 1, przesyłając jeden egzemplarz zawiadomienia odpowiednio kierownikowi zakładu pracy lub wojewodzie, o których mowa w § 9 ust. 1 i 2.

§ 11. 1. Kierownik zakładu pracy, w ramach reklamowania na wniosek, wskazuje imiennie żołnierzy rezerwy zatrudnionych w tym zakładzie pracy, przewidzianych do zwolnienia z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej, jeżeli nie ma możliwości obsadzenia ich stanowisk pracy osobami nie podlegającymi obowiązkowi pełnienia tej służby.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, kierownik zakładu pracy sporządza, w dwóch egzemplarzach, wykaz imienny żołnierzy rezerwy reklamowanych na wniosek i przesyła wojskowemu komendantowi uzupełnień.

3. Wykaz powinien zawierać imię i nazwisko, imię ojca, stopień wojskowy, rok urodzenia, adres miejsca pobytu stałego, posiadane kwalifikacje i stanowisko zajmowane przez żołnierza rezerwy, a ponadto, w odniesieniu do zakładów pracy określonych w § 5 ust. 1 pkt 2, wskazanie podstawy objęcia zakładu pracy programem mobilizacji gospodarki.

§ 12. Wojskowy komendant uzupełnień na podstawie wykazów, o których mowa w § 11 ust. 2, i danych zawartych w ewidencji wojskowej:

- 1) uwzględnia wnioski w sprawie reklamacji, z zastrzeżeniem § 7,
- 2) informuje o zwolnieniu żołnierzy rezerwy z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji lub wybuchu wojny, przesyłając jeden egzemplarz wykazu kierownikowi zakładu pracy, o którym mowa w § 11 ust. 1.

§ 13. Uznanie przez wojskowego komendanta uzupełnień wniosku w sprawie reklamacji powoduje zwolnienie żołnierza rezerwy od czynnej służby wojskowej na czas określony w § 5 ust. 3.

§ 14. 1. Zwolnienie z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej, udzielone żołnierzom rezerwy w wyniku ich reklamowania, podlega uchyleniu w przypadkach:

- 1) wygaśnięcia mandatu posła, senatora lub radnego,
- 2) odwołania ze stanowiska,
- 3) rozwiązania stosunku pracy,
- 4) powołania do zawodowej służby wojskowej,
- 5) skreślenia z ewidencji wojskowej,
- 6) na wniosek kierownika zakładu pracy.

2. Zmiana miejsca pobytu stałego przez żołnierza rezerwy lub jego pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące, polegająca na zameldowaniu się na taki pobyt w miejscowości położonej na obszarze właściwości innego wojskowego komendanta uzupełnień, nie powoduje utraty ważności udzielonego zwolnienia, jeżeli są zachowane warunki stanowiące podstawę jego udzielenia.

§ 15. Kierownicy zakładów pracy oraz wojewodowie zawiadamiają pisemnie wojskowych komendantów uzupełnień o utracie warunków stanowiących podstawę udzielenia zwolnienia w przypadkach określonych w § 14 ust. 1 pkt 1—3 i 6.

Rozdział 3

Zasady i tryb postępowania reklamacyjnego w czasie wojny

§ 16. W razie ogłoszenia mobilizacji lub wybuchu wojny kierownicy zakładów pracy i wojewodowie informują zainteresowanych żołnierzy rezerwy o zwolnieniu ich z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej.

§ 17. 1. Żołnierze pełniący czynną służbę wojskową, o których mowa w § 5 ust. 2, mogą być, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwolnieni z tej służby w wyniku uznania wniosków w sprawie reklamacji.

2. Z wnioskiem w sprawie reklamacji, w przypadku, o którym mowa w ust. 1, może wystąpić do Ministra Obrony Narodowej odpowiednio organ określony w art. 22 pkt 1 lub wojewoda.

3. Zwolnienia żołnierzy z odbywania czynnej służby wojskowej, w razie uznania wniosku w sprawie reklamacji, dokonuje Minister Obrony Narodowej.

§ 18. 1. Przed upływem terminu ważności zwolnienia, o którym mowa w § 5 ust. 3, kierownicy zakładów pracy mogą występować do wojskowych komendantów uzupełnień z wnioskami o przedłużenie okresu zwolnienia poszczególnych żołnierzy rezerwy z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej.

2. Przedłużenie, o którym mowa w ust. 1, oraz udzielenie zwolnienia innym żołnierzom rezerwy w wyniku ich reklamowania na wniosek może nastąpić na okres do 30 dni.

§ 19. Przepisy § 9—12 oraz 14 i 15 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 20. Kontrolę postępowania reklamacyjnego mogą prowadzić Minister Obrony Narodowej, Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódcy i szefowie sztabów okręgów wojskowych, szefowie wojewódzkich sztabów wojskowych, wojskowi komendanci uzupełnień oraz osoby upoważnione przez te organy.

§ 21. 1. Właściwi ministrowie oraz wojewodowie będący organami założycielskimi określają zakłady pracy, w których zgodnie z § 5 ust. 1 może być prowadzone postępowanie reklamacyjne.

2. O ustaleniach, o których mowa w ust. 1, ministrowie oraz wojewodowie powiadomią właściwych kierowników

zakładów pracy, a także terenowe organy administracji wojskowej właściwe według siedziby tych zakładów, w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 22. Zaświadczenia reklamacyjne wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność przez okres dziewięciu miesięcy od dnia jego wejścia w życie.

§ 23. 1. Dokumenty reklamacyjne, wydane na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, podlegają zniszczeniu w miejscu ich przechowywania, zgodnie z przepisami o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej, po terminie, o którym mowa w § 22.

2. Postępowanie reklamacyjne i dokumenty z nim związane, od dnia wejścia w życie rozporządzenia są objęte przepisami o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej.

§ 24. Traci moc uchwała nr 05/83 Komitetu Obrony Kraju z dnia 12 października 1983 r. w sprawie zasad i trybu zwalniania od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej (reklamowania) w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (Dziennik Urzędowy KOK Nr 6, poz. 57).

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *H. Suchocka*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 1993 r. (poz. 134)

WYKAZ STANOWISK, KTÓRYCH ZAJMOWANIE POWODUJE REKLAMOWANIE Z URZĘDU OD OBOWIĄZKU PEŁNIENIA CZYNNEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ W RAZIE OGŁOSZENIA MOBILIZACJI I W CZASIE WOJNY

I. Kancelarie Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej:

- dyrektor Biura Kancelarii Sejmu,
- dyrektor Biura Kancelarii Senatu.

II. Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:

- doradcy Prezydenta,
- rzecznik prasowy Prezydenta,
- dyrektor Gabinetu Prezydenta,
- dyrektorzy departamentów w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego.

III. Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, Najwyższa Izba Kontroli, Rzecznik Praw Obywatelskich:

- sędziowie Trybunału Konstytucyjnego,
- sędziowie Trybunału Stanu,
- dyrektorzy zespołów Biura Trybunału Konstytucyjnego,
- dyrektorzy zespołów, departamentów i delegatur Najwyższej Izby Kontroli,
- kierownicy zespołów w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich.

IV. Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji państwowej:

- kierownicy urzędów podległych naczelnym lub centralnym organom administracji państwowej,
- pełnomocnicy i doradcy Prezesa Rady Ministrów,
- dyrektorzy departamentów (biur, gabinetów),
- doradcy ministra,
- rzecznik prasowy ministra,
- główni specjaliści do spraw legislacji.

V. Terenowe organy rządowej administracji ogólnej:

- dyrektorzy urzędów wojewódzkich,
- pełnomocnicy wojewodów,
- dyrektorzy wydziałów w urzędach wojewódzkich,
- kierownicy urzędów rejonowych.

VI. Terenowe organy rządowej administracji specjalnej i jednostki organizacyjne o kluczowym znaczeniu dla funkcjonowania państwa:

- generalny dyrektor Polskich Kolei Państwowych,
- generalny dyrektor Dróg Publicznych,
- dyrektor Biura Hydrograficznego Rzeczypospolitej Polskiej,
- dyrektor Państwowego Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej „Poczta Polska”,
- prezes Polskich Sieci Energetycznych SA,
- prezes Zarządu Telekomunikacji Polskiej SA,
- dyrektor Centrum Radiokomunikacji i Telekomunikacji,
- dyrektor Krajowej Dyspozycji Mocy,
- dyrektor Krajowej Dyspozycji Gazu,
- dyrektor Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa,
- dyrektor Państwowej Agencji Węgla Kamiennego,
- dyrektor Państwowego Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej „CPN”,
- dyrektor generalny Lasów Państwowych,
- dyrektorzy urzędów morskich,
- dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej,
- naczelnicy urzędów skarbowych,
- kuratorzy oświaty,
- dyrektorzy okręgowych dyrekcji PKP,
- naczelnicy dyrektorzy okręgów dróg publicznych,
- dyrektorzy okręgów poczty,
- dyrektorzy okręgów Telekomunikacji Polskiej SA,
- dyrektorzy obszarowej Dyspozycji Mocy,
- dyrektorzy okręgowych zakładów gazowniczych,
- dyrektorzy okręgowych dyrekcji „CPN”,
- dyrektorzy Eksploatacji Cystern „CPN”,
- dyrektorzy regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych,
- dyrektorzy okręgowych dyrekcji gospodarki wodnej.

VII. Organy samorządu terytorialnego:

- wójtowie oraz burmistrzowie (prezydenci miast),
- sekretarze gmin,
- skarbnicy gmin.

VIII. Sąd i prokuratura:

- prezesi i wiceprezesi sądów apelacyjnych,
- prezesi i wiceprezesi sądów wojewódzkich,
- prezesi ośrodków zamiejscowych Naczelnego Sądu Administracyjnego,
- prokuratorzy wojewódzcy,
- zastępcy prokuratorów wojewódzkich,
- prezesi sądów rejonowych,
- prokuratorzy rejonowi.

IX. Funkcjonariusze:

- Policji,
- Urzędu Ochrony Państwa,
- Służby Więziennej,
- Państwowej Straży Pożarnej,
- Służby Ochrony Kolei.

X. Służba zdrowia:

- kierownicy publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

XI. Szkoły wyższe:

- rektorzy.

XII. Przemysł zbrojeniowy:

- dyrektorzy zakładów pracy,
- szefowie: produkcji, kontroli technicznej, zaopatrzenia,
- główni: konstruktorzy, technolodzy, energetycy, dyspozytorzy,
- pracownicy wykwalifikowani zatrudnieni przy produkcji i utrzymaniu ciągłości ruchu w zakładzie.

XIII. Polskie Koleje Państwowe:

- pracownicy kolejowi zatrudnieni na stanowiskach pracy związanych bezpośrednio z utrzymaniem i obsługą oraz zabezpieczeniem ruchu pociągów.

XIV. Inne:

- pracownicy cywilni zatrudnieni na etatowych stanowiskach w Biurze Ochrony Rządu i jednostkach organizacyjnych Policji,
- pracownicy zatrudnieni bezpośrednio przy obsłudze urzędzeń łączności w Wydziale Telekomunikacji i Wydziale Techniki Ministerstwa Spraw Zagranicznych,
- pracownicy do spraw obronnych, zatrudnieni w ministerstwach, urzędach centralnych i wojewódzkich,
- pracownicy Straży Przemysłowej (Portowej, Bankowej i Pocztovej).